

DRAUGAS
Vientėlis tautinis ir tikybinis
minties lietuvių dienraštis Ame-
rikoje.
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Phone: Canal 7790

DRAUGAS

DRAUGAS
The most influential Lithuanian Daily in America.
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Phone: Canal 7790

LITHUANIAN DAILY FRIEND

VOL XXII 3c a Copy Chicago, Illinois, Pirmadienis, Liepos-July 11 d., 1938 m. Kaina 3c No. 161

Žinovai spėja, kad Hitleris rengiasi i kokių nors naujus žygius Europoje

Numatoma, rugpiūtis sukels naują krizę Europos žemyne

LONDONAS, liepos 10. — Žinovai spėja, kad Vokietijos diktatorius Hitleris ir šį kartą ne veltai užsidaręs. Jis planuoja kokių nors naujus žygius, kuriais ir vėl sukurs Europą. Rengiasi prie naujų užgrobinų. Tik laukia atitinkamos progos, kurių dažnai pasitaiko. Sakoma, rugpiūčio mėnesis atvils naują krizę Europai.

Zinomis iš Vokietijos, nacių vyriausybė Prancūzijos pasienyje stiprina tvirtoves. Ir tas ne veltai daroma.

Anglija šį kartą daug užimta arabų sukilimais Palestinoje. Prancūzija — Ispanai nacionalistai apgulė Sagunto; tik už 16 mylių nuo Valencijos

nijos raudonųjų likimu. Neuzilgo britams ir prancūzams padidės naminiai sunkumai. Tad Hitleriui ir bus proga dar daugiau plėsti Vokietijos sienas.

Sužinota, Anglijos vyriausybė tikrai pabugusi diktatoriaus Hitlerio žygių, tuo labiau, kada ji turi pilnas rankas savų reikalų ir vargų.

Žinovai nurodo, kad šį kartą turi būti ne tik Čekoslovakija, bet ir Lietuva. Hitleris netikėtai gali pulti prieš vieną, arba kitą. Klaipėdos krašto vokiečiai naciai brūzda, jau provokuoja Lietuvą.

Respublikos Prezidentas Antanas Smetona maloniai įnekučiuoja su Arkivyskupu Metropolitu Juozapu Skvirecku, svečiuose pas Karo Muziejaus viršininką gen. Nagių jo ūkyje, Zemaikioje, prie Babtų.

Reimso katedra visiškai atnaujinta ir vakar iškilmingai atidaryta

Iškilmėse dalyvavo vyskupas, respublikos prezidentas

PARYŽIUS, liepos 10. — Garsi Reimso katedra jau visiškai atnaujinta ir šiandien su iškilmingomis pamaldomis atidaryta.

Katedros atidarymo iškilmėse dalyvavo Prancūzijos hierarchija ir respublikos prezidentas. Buvo ir svetimašalių vyskupų ir religinių atstovų.

Pasaulinio karo laiku vokiečių artilerija šoviniams apgriovė ir suskylėjo majestatišką katedrą, kuri skaitosi vidurinių amžių meno perlais. Pasibaigus karui, tuojau imtasi katedrą taisyti ir naujinti. Per praėjusius 19 metų atnaujinimo darbas buvo vykdomas. Šis darbas buvo reika-

lingas nepaprasto architektūrai ir specialistų pasiaukojimo ir kantrybės. Pagaliau tikslas atsiektas. Prie didžiųjų darbų viena šoviniams sužalota dalis palikta nepataisyta. Tas palikta atminimui.

Ryšium su katedros atidarymu iškilmės pradėtos penktadienį, kurios buvo tęsimos ir vakar. Šiandien išpūdinomis būžnytinėmis pamaldomis apvainikuotos. Šiandien katedra formaliai atidaryta.

Prie katedros atnaujinimo gausingai prisidėjo amerikiečiai filantropai. Tad penktadienį Reimse lankėsi ir kalbėjo Am. J. Valstybių ambasadorius Prancūzijai W. C. Bullittas.

Ispanai nacionalistai apgulė Sagunto; tik už 16 mylių nuo Valencijos

HENDAYE, liepos 10. — Gen. Franco narsioji kariuomenė vakar paėmė Nules miestelį jūros pakrantėse, už trijų mylių nuo Sagunto, ir tuojau apgulė patį Sagunto miestą, kurį tikisi greitai paimti, kadangi raudonųjų milicininkų jėgos suražytos ir netekusios atsparumo.

Tautininkai su karo laivais, lauko artilerija ir lėktuvais puola Sagunto apylinkes.

Svarbiausios raudonųjų jėgos skubiai atsimeta Valencijos link — už 16 mylių nuo Sagunto.

Raudonųjų vado gen. Jose Miaja įsakymu visos atsargos sutrauktos ginti Valenciją. Tai paskutinės jo pastangos suturėti tautininkų bangą.

Tolėliau į šiaurį tautininkai sekmingai traukia raudonuosius kalnų pašlaitėmis.

439 KUNIGAI NUŽUDYTA KETURIOSE VYSKUPIJOSE

SARAGOSA, Ispanija. — Paėmus Castellono miestą (Castellon de la Plana), tautininkų karo vadovybė paskelbė, kad Saragosos arkivyskupijoje ir Huesca, Tortosa ir Teruelio vyskupijose raudonieji nužudė 439 kunigus per du metus valdant šias sritis.

176 parapijos šiose vyskupijose paliktos be bažnyčių ir be visų kitų bažnytinių trobesių. Vietomis išlikusios tik vienos moterys su vaikais.

Dr. Alexander Hamilton Rice iš Harvardo universiteto pareiškia, kad Ispanijoje krikščionybė kovoja su ateizmu.

DVIEM AUTOMOBILIAMS SUSIDAUŽUS 14 SUŽEISTA

Kedzie ave. ir 72 gatvės sankryžoje vakar du automobiliai didžiausiu smarkumu susidaužė. Vienas jų apsisūžė. 14 asmenų sužeista.

Į Šv. Kryžiaus ligoninę paimta: J. Evinsky su žmona ir dviem vaikais ir Mrs. Anna Isdokas taip pat su dviem vaikais. Jų visų adresas: 34-31 Love ave.

TURTUOLIS IŠSKRIDO Į PARYŽIŲ

NEW YORK, liepos 10. — Turtuolis sportininkas lakūnas Howard Hughes su keturiais padėjėjais šiandien per Atlantiką išskrido į Paryžių.

DIDELIS GAISRAS KAIME

VILKAVISKIS. — Šiomis dienomis Stolaukėlio km., Alvito vl., Kazio Majausko ūkyje kilo didelis gaisras. Sudėgė gręžia, kluonas, tvartas ir klėtis. Gaisre žuvo visos inventoriai, gyvuliai ir paukščiai. Nuostoliai siekia apie 28,000 litų. Gaisro priežastis dar neišaiškinta.

SKAITYKITE BIZNIERIŲ APGARŠINIMUS

MEKSIKOS PREZIDENTAS PRIEŠ POLITIKIERIUS

MEXICO City, liepos 9. — Meksikos prezidentas Cardenas pasiūlė kongresui praveisti įstatymą, kuriuo turėtų būti numatyta kalėjimo bausmės tiems valstybės valdininkams, kurie tarp kitko siekia neteisėtai būdais greitai pralobti.

Tos rūšies valdininkai neturi būti pakenčiami ir prieš juos reikalingas aštrus įstatymai.

PALEISTI IR VĖL ARESTUOTI

BERLYNAS, liepos 10. — Iš Vokietijos kalėjimo paleista keletas austrų — buvusio kancelerio Schuschnigg'o šalininkų.

Paleistieji susirinkę ėmė peikti nacių. Tad jie ir vėl areštuoti ir pasiūti koncentracijos stovyklon.

PER VIENĄ MĖNESĮ 247,750,000 DOL. IŠLEISTA SELPIMUI

WASHINGTON, liepos 10. — Social Security boardas apskaičiavo, kad federalinė, paskirų valstybių ir lokalinės valdžios per gegužės mėnesį 20,200,000 asmenų sušelpė. Šiam tikslui išleista 247,750,000 dol.

IŠTEISINTAS UZ 2MONIŲ SUVAŽINĖJIMĄ

James Vallera, 4649 W. 95 gt., vasario 6 d. vakare automobiliu lėkdamas smogė į žuočių kuopelę, stoviančią Western ave. gatvėkario ties 35 gt. 2 asmenys užmušta ir 3 sužeista.

Prisaiškinti teisėjai dabar Vallera'į išteisino. Išaiškinta, kad nelaimės vietoje nėra ne tik aškių žviesų, bet ir saugumo "salaitės" laukti gatvėkario.

MIRĖ VYRIAUSIOJO TEISMO TEISĖJAS CARDOZO

PORT CHESTER, N. Y., liepos 10. — Ilgą laiką širdies liga sirgęs mirė Am. J. Valstybių vyriausiojo teismo teisėjas B. N. Cardozo, 68 m. amžiaus.

JAPONAI REIKALAUJA IŠTRAUKTI KARO LAIVUS

SANCHAJUS, liepos 10. — Japonų karo vadovybė reikalauja Amerikos ir kitų valstybių iš Yangtze upės ištraukti savo karo laivus, kad išvengtų nesupratimų.

PLUNGĖ. — Šiomis dienomis Plungėje traukinys suvažinėjo žmogų. Nelaimingasis buvo traukinio perpiautas.

Paragvajus su Bolivija baigia taikintis Čako srities reikale

BUENOS AIRES, Argentinos, liepos 10. — Neutralinėms valstybėms tarpininkaujant Bolivija su Paragvajumi ėia pasirašė įžengiamąjį sutartį Čako srities reikalu. Atrodo, kad šis šimtmetinis nesutikimų klausimas jau galutinai išspręstas ir taika užtikrinta. Dabar tarpininkai stengiasi, kad pasirašytą sutartį a-

biejų valstybių kongresai ratifikuotų ir po to būtų pasirašyta pilna sutartis.

Skubus ratifikavimas yra būtinas, kadangi abiejų valstybių politikai ir vėl gali vizky sugriauti. Su Bolivija nėra tiek baimės. Bet Paragvajaus liberalai jau bando ardyti tai, kas didelėmis pastangomis atsiektas.

VOKIETIJOS NACIAI ĮVEDA NAUJĄ VEDYBŲ ĮSTATYMĄ

BERLYNAS, liepos 9. — Vokietijos naciai turi naują vedybų įstatymą, kuris įsigalios šįmet rugpiūčio 1 d. Teisingumo ministeris Guertneris pareiškia, kad vedybos nėra vien tarp dviejų asmenų sutartis (kontraktas), bet visą tautą liečiąs dalykas.

Naujas įstatymas negriauna religinių vedybų, bet teisėtumą pripažįsta tik civilinėms vedyboms. Taip pat pripažįsta ir divorsus.

Naujas įstatymas taikomas ne tik Vokietijai, bet ir Austrijai. Kaip žinoma, Austrijoje socialistų įsigalėjimo laikais apie 50,000 porų sutaukta civiliniai. Paskiau sekusi katalikiška vyriausybė tas visas vedybas pripažino nekinomis, tai yra neteisėtomis. Jų dalis buvo panaikinta. Atrodo, kad dabar naujas nacių įstatymas tas visas buvusias civilines sutauktuves pripažins teisėtomis.

Tuo keliu naciai pakilo varžyti Austrijos katalikų Bažnyčios teises ir laisvę. Numatytas Austrijos vyskupų protestas.

Naujuoju įstatymu sutauktu vės uždraustos tarp žydų ir arrijų, taip pat turintiems paveldėtinas kokias nors ligas. Įstatymas ignoruoja Bažnyčios mokslą prieš divorsus.

Nacių vedybinis įstatymas mažai kuo skiriasi nuo Maskvos bolševikų tos rūšies "įstatymo".

VIENOJ STOVYKLOJ NACIAI LAIKO 300 KUNIGŲ

CHICAGO. — Collier's žurnale S. T. Williamson rašo, kad Vokietijos naciai vieną koncentracijos stovyklą turi uždarę 300 katalikų kunigų. Jis pažymi, kad galvas kirsti klibės ir koncentracijos stovyklos yra Hitlerio, Goebbello ir Goeringo svarbiausi ginklai kovoti su politiniais priešininkais.

Williamson rašo, kad nacių koncentracijos stovykla, kurioj jis pats buvo, aplinkui ak laim apjuosta barikadomis nuo kalnamųjų pabėgimo. Dideliam plote driekiasi dvi eilės medinių barakų, kurių kiekvienam laikoma iki 500 asmenų.

Tarpe barakų yra vadinama prasimankštymo aikštė, kurios viduje pačių kalnamųjų iškas tas mandymuisi tvenkinėlis. Jame vanduo tik vienas purvas ir niekas nesidrašina jai merkti.

Stovykloje yra iki 3,000 politinių kalinių, nuo 19 iki 70 m. amžiaus, kurių kalbos, arba mintys yra limpamoji liga lai-

SUSKALDYS DIDŽIUSIUS DVARUS

BERLYNAS, liepos 10. — Nacių vyriausybė nusprendė dar šįmet suskaldyti visus užsilikusius didžiuosius dvarus Vokietijoje ir Austrijoje.

Transjordanijos arabai grasina iėiti Palestinon padėti saviesiems

JERUZALĖ, liepos 10. — Transjordanijos arabų vadai grasina įsikišti į Palestinos vidaus reikalus, jei britų autoritetai ir toliau neigs Palestinos arabų gyvastį ir aštriai nebus arabų žodžių žydų.

Nuo liepos 7 d. iki šiandien įvairiose Palestinos dalyse arabų žydų kovose 44 arabai ir 14 žydų užmušta ir 143 arabai ir apie 46 žydai sužeista. Arabų didesnis skaičius žūsta ir sužeidžiama, nes jų daugelis dalyvauja susirėmimose. Jie visur sudaro daugumą gyventojų.

Anglijai siunčia į Palesting daugiau kariuomenės, tankų ir lėktuvų. Šiandien Palestinoje yra 8,500 regulinių britų kariuomenių, apie 1,500 vyrų policijos ir 1,700 marynų ir jūrininkų, iš karo laivų išlaidinti.

Savo keliu Transjordanijos tūkstančiai arabų sutraukta Palestinos pasienyje. Britų autoritetai bijo jų įsiveržimo, jei Palestinoje teroras nebus nutrauktas.

mingai nacių valstybė. Jų tarpe yra komunistai, socialistai, žydai, kunigai, buvę valdininkai ir iškrypę iš hitlerizmo kelio naciai. Visi paskirstyti kompanijomis nuo 100 iki 120 vyrų.

Komunistai, socialistai ir žydai atskirti nuo visų kalnamųjų sudaro paskiras kompanijas.

Neseniai į garsiąją Dachau koncentracijos stovyklą prisipusta eilė austrų buvusių valdininkų, kurie kitados spaudė nacių. Jų buitį tikrai apvertkinta. Stovyklos sargai su jais blogiau kaip su komunistais apsieina.

Katalikų kunigai sudaro taip pat paskiras kompanijas. Williamsonui esant stovykloje kunigai turėjo tris kompanijas.

SKAITYKITE VIEN KATALIKISKUS LAIKRAŠCIUS

ORAS
CHICAGO SRITIS. — 19 dienos debesuota; maža temperatūros atmaina. Saulė teka 5:24, leidžiasi 8:27.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
234 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Published Daily, Except Sundays
Subscription: One Year - \$4.00, Six Months - \$2.50, Three Months - \$1.50, One Month - 75c

"DRAUGAS"

Metimo kaina: mėnuo - 0,25; pusmetis - 1,25; metai - 2,50.
Prenumeruoti: mėnuo - 0,25; pusmetis - 1,25; metai - 2,50.

Įrašyti kaip "DRAUGAS" neturėtų būti...
Prenumeruoti: mėnuo - 0,25; pusmetis - 1,25; metai - 2,50.

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvos Vyskupų Zodis

Lietuvos katalikų jaunimo - Pavasarininkų Sąjungos, sidabrinio jubiliejaus proga Lietuvos vyskupai paskelbė tokio turinio raštą:

"Jūs žinote, kad šiemet švenčiame 550 metų sukaktį nuo to laiko, kai Kristus tikėjimas įsigalėjo mūsų Tėvynėje. Krikščionių Lietuvoje yra buvę ir žymiai ankščiau. Jau karalius Mindaugas buvo priėmęs šventąjį krikštą ir tuomet jau buvo įsteigta viena vyskupija, nors ji neilgai teišliko. Bažnyčių ir vienuolynų, daugiau ar mažiau, jau yra buvę net Vilniuje prieš visos mūsų šios krikštą. Tačiau krikščionybė Lietuvoje įsigalėjo tik tada, kai Didysis Lietuvos Kunigaikštis Jogaila tapo lenkų karaliumi. Jo ir jo pashortis Vytauto Didžiojo rūpesčiu pirmą krikštą Lietuvos diduomenė ir žymiai tautai vadovaujančių asmenų daliai, pati Lietuva pagaliau buvo įtraukta į didelę krikščioniškųjų tautų šeimą.

"Katalikų Bažnyčios gyvavimas Lietuvoje pasireiškė Vilniaus vyskupijos, o bent kiek vėliau ir Žemaičių vyskupijos įkūrimu. Jogaila, o dar daugiau Vytautas Didysis pasirūpino kelių dešimčių bažnyčių pastatymu. Taip mūsų tauta laimingai įstojo į tikrąjį dieviškojo Mokytojo nurodytą išganymo kelią ir jau galėjo naudotis visomis tomis gėrybėmis, kurių teikė ir teikė tautoms Katalikų Bažnyčia.

"Nors Kristus Bažnyčia turi dieviškojo Steigėjo jai duotąjį pažaislį, kad ne pragaro vartai josios nenugalės, tačiau anąž būtyje ji sutikdavo ir sutinka daugiau ar mažiau kliūčių savo išganyme darbe. Lietuvos Bažnyčios istorijoje galime rasti ne vieną puslapi, kur kalbama apie Kristaus Evangelijos paplitimą lietuviuose, apie kilnius Evangelijos dorybes, įsigalėjusias žmonių širdyse; tačiau nestinga ten žinių ir apie priešų pasėtas, raudes kviečiuose, apie Bažnyčios kovas ir vargas, kurie nugaitai tik pilnai pasitiktint Tuo, Kars yra pasakę: "Pasitikiškite Manimi, Aš nugalėju pasaulį".

"Ypač sunkūs buvo tieji katalikų Bažnyčiai laikai, kada mūsų Tėvyne, netekusi savistovybės ir laisvės, buvo pavergta svetimųjų. Seni žmonės dar patys gerai atsimena, kada buvo vykdomi galingų Rusijos valdovų sumanymai atitraukti lietuvius nuo katalikiškos vienybės su Apaštaly Sostu ir priversti pasiduoti skizmai, atskalai. Kad ir netiesioginiai rasū kėsinosi prieš mūsų tėvų kalbą, uždraudami lietuvių spaudą, trukdami melstis iš lietuviškos maldaknygės, kaip kad anų laikų dainius yra dejavę: Anei druko, anei rašto mums turēt neduoda"... Iš tos pačios Rusijos, kad ir ne valdžios įsakymu, emė pulsi katalikų tikėjimą Lietuvoje kitas piktas ir galingas priešas - labai įsigalėjusi rusuose bedievybė. Ja visų pirma apkrėsti priversti ieškoti aukštojo mokslo Rusijos universitetuose Lietuvos jaunuoliai, kurių tik nedaugelis, susidūrę su svetimaisiais, mokėjo išlaikyti savo širdyse įjų gamaldžių motinų jiems įkvėptą šventą katalikų tikėjimą.

"Ilgainiui emė kilti baimė, kad iš svetur eimančio netikėjimo bangos užlies ir mūsų kaimų grėjas ir pakeis, rodos, taip stipriai tikėjimo užgrūdytas lietuvių širdis.

"Bet Dievo Apvaizda, Kuri visa išmintingiausiai tvarko, negalėjo leisti įvykt didėlei nelaimėi mūsų Tėvynėje. Kada svetimieji emė neigti lietuvių teisę tarėti savo tėvyne, kada ir Lietuvoje emė reikėtis smarkesnė

kova prieš Dievą, tada buvo iškeltas galingas, kiekvieną, jautresnę lietuvių katalikų širdį pavergėjis šūkis: "Dievai ir Tėvynei". Tiesa, 1912 metais nedidelis buvo būrelis tų, kurie, pasivadino pavasarininkais, ryžosi eiti po Kristaus vėliava su tuo šūkiu. Tas būrelis, nežirint visokių sunkenybių Didžiojo karo metu, išstovėjo į svetimą kraštą laikais, nuostabiai augo, daugėjo ir išaugo, ir susiankė dešimčių tūkstančių narių.

"Šiemet pavasarininkai jau švenčia 25 metų savo gyvavimo sukaktį drauge su 550 metų krikščionybės Lietuvoje įsigalėjimo jubiliejumi. Rodos, nedidelė ta pavasarininkų gyvavimo sukaktis, jei ją lyginsime su visu krikščionybės gyvavimo Lietuvoje laikotarpiu; tačiau tame gyvavime pavasarininkai turi sau labai žymią ir tikrai neginėtinai garbingą šalia kitų katalikiškųjų organizacijų vietą.

"Jau psėioje savo gyvavimo pradijoje, kada buvo tiek daug sunkenybių, kliūčių, pavasarininkai, padedami kunigų ir kitų katalikų inteligentų, kėlė savyje ir visoj lietuvių visuomenėje religinį ir tautinį susipratimą. Jau tuomet jie pradėjo Katalikų Akcijos darbą, kada tas darbas dar nė nebuvo taip aiškiai, kaip Apaštaly Sosto, pavadintas Katalikų Akcija. Atitinkamomis paskaitomis ir straipsniais leidžiamame "Pavasario" laikraštyje jie žadino lietuvių sielose didesnę prisirišimą prie tikėjimo ir tautos, pasiryžimą stoti į kovą dėl katalikišybės ir lietuvišybės idealų. Be to, imtasi lavintis, šviestis ir auklėtis.

"Bet štai atūžęs didysis pasaulinis karas į Lietuvą skaudžiai palietė ir pavasarininkų judėjimą. Tačiau ir šio didžiojo karo metu, ypač sunkiais vokiečių okupacijos laikais pavasarininkai nenustojo veikti. Jie rūpinosi palaikyti visa, kas žmonių širdyse stiprina tautiškumą, tikėjimą, kas kelia jų susipratimą, kas mažina jų vargus. Šis pavasarininkų veikimo laikotarpis ypač yra svarbus dėl to, kad neleido saviesiems nusiminti, neviltingai nuleisti rankų, bet žindinte žadino prasimušti į šviesesnę ateitį.

"Karo audrai einant per Lietuvą, daug lietuvių buvo išvaryta į Rusijos gilumą. Ne mažai ir Lietuvos katalikiškojo jaunimo tuo būdu pateko į visai svetimą žemę šalį tarp svetimų kalbų ir tikyba žmonių. Organizavimui veikti sąlygos patekusiems į Rusiją jauniems pavasarininkams negalėjo būti palankios. Bet ir tose sąlygose susipratę pavasarininkai išlaikė savo idealus, ieškojo mokslo, kad ir svetur, bet pas savuosius, mylėjo Dievą ir ruošėsi geresnei ateičiai, darbai Lietuvoje, darbai dėl Tėvynės.

"Kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės šalia kito Lietuvos jaunimo pavasarininkai irgi suvaidino dabar svarbų vaidmenį: jaunuoliai, kurie tik galėjo pakelti ginklą, savanoriais vyko į karo lauką, o jaunuolės rinko aukas, pačios ruošė kariams drabužius, baltinius ir ejo slaugyti sužeistųjų.

Dar tebeįstant kovoms dėl Lietuvos nepriklausomybės ir pavasarininkams gausiai jose dalyvauiant, nebuvo pamirštas darbas ir pačioje jų organizacijoje. Kovo metų "Pavasario" Sąjunga, gavusi laisvas veikimo sąlygas, susitvarkė savo viduje ir ilgainiui išaugo į didžiąją organizaciją. Visuose Lietuvos kampuose viena po kitos emė kurtis pavasarininkų kuopos, kurios dirbo toliau katalikišką ir lietuvišką darbą, ruošdamos konferencijas, kongresus. Taip visiems patikėtoje, kad lietuvių katalikų visuomenės gelmėse dar glūdi tiek daug pajėgumo, tiek daug skaidrios gyvybės, tiek daug idealų ugnies, kad šias jėgas tinkamai išjudinus, galima sukurti naują didingą krikščionišką gyvenimą.

"Pavasario" Sąjunga, laikydama labai svarbiu dalyku švietimo darbą Lietuvoje, įsteigė Kaune suaugusiems gimnaziją ir Liaudies Universitetą Vyskupo Valančiaus vardu. Šis Liaudies Universitetas tuoj išsiskakojo po visą Lietuvą ir pradėjo vaidinti svarbų vaidmenį katalikiškame liaudies švietimo darbe.

"Pavasario" Sąjunga, būdama labai svarbus ir žymiausias savo skaičiumi Katalikų veikimo dalinys, siekdama vyriausiojo tikslu - platinti Kristaus karalystę - ruošė savo narius tai kilniai ir dieviškai pasitūnybei, ragindama juos prie rimto pamaldumo, tyro gyvenimo, duodama progos vis giliau ir pilniau pažinti dieviškuosius dalykus ir bandydama įkvėpti jiems tauraus sūny atsivadavimo Motinai Bažnyčiai ir vyriausiai jos galvai Šv. Tėvui. Tuo pačiu jie buvo sėkmingai mokomi būti gerais piliečiais, mylinčiais savo Tėvyne, klusniais teisėtoms vy-

Naujos sidabrinės Lietuvos dvidešimties metų jubiliejaus proga išleisti 100,000 egrų, kurios paleistos į apyvartą k. m. birželio 13 d. Šių monetų paleista apyvarton tik 100,000 egrų.

Vilniaus Klausimas ir Kauno Nuotaika

(Tęsinys)

Santykių užmezgimą spręsti ultimatumu Lenkijos valdžia pasiryžo jau šių metų sausio mėn. pabaigoje. Bet ji laukė sau tinkamos progos. Austrijos okupacija buvo tam reikalui tinkamiausia proga. Tuo met skubiai buvo pasiūstas Lietuvos teritorijon lenkų kareivis, kad ten jis būtų nušautas ir duotų progą suformuoti negirdėto šaurumo ultimatumą iš pastuzinio punkto, kurių tarpe kareivio užmušimas tofigūravo paskutinėje vietoje. Manyta reikalauti Lenkijai kariskos bazės Klaipėdoje, prasišalinimo dabartinės valdžios ir kitų dalykų, visai nesiderinančių su mūsų nepriklausomybe. Bet pirmą ultimatumą projektą sulaukė labai energinga Prancūzijos ambasadoriaus intervensija. Po keturių dienų prisidėjo prie prancūzų ir britų vyriausybė. Ultimatumas išėjo gerokai sušvelnintas, reikalaujant tik normalių santykių, nebereikalaujant formaliai atsiskaldyti Vilniaus.

Kovo 17-19 d. Kaune buvo labai karšta. Jaunimas su ašaromis atsisveikino su mylimaisiais ir apraudotas riktavosi į frontą. Tačiau tvirto patyrimo Anonės iš karto sekė kad karo nebus, kad Lietuva ultimatumą priims ir santykiai po truputį "normalizuosis". Atmesti ultimatumų

resnybėms, gerbiančiais įstatymais ir visu atsidedimu besirūpinančiais savo krašto gerove.

"Pavasarininkai, krikščioniškai ankšdami save, neatsiliko ir apaštalavimo darbe. Jų apaštalavimas pirmiausia buvo maldos apaštalavimas, pasireiškiantis dalyvavimu sekundieniais ir kitomis šventomis dienomis pamaldose, bendromis šv. Komunijomis, ruošiamomis rekolekcijomis, eucharistininkų kropelių steigimu ir nolin jose veikimu. Jie gerai suprato, kad be Dievo pagalbos nieko negalima padaryti, kad be maldos tiesiog yra neįmanoma jaunomenėje išlaikyti krikščioniškąsias dorybes, ypač gyvenimo tyrumą.

"Su maldos apaštalavimu ejo drauge ir bodžio apaštalavimas. Kiek paskaitų, rekolekcijų įvairiuose Lietuvos kampeliuose laikyta, kiek kilnaus, dorinčio, pamokančio turinio kalbų pasakytą, kiek raštų atitinkamų pavasarininkų tikslams straipsnių į visuomenę paleista.

"Šiandien, kai Pavasarininkai švenčia garbingą savo gražios darbuotės 25 metų sukaktį, mums, Lietuvos Vyskupams, kuriems taip iš arti teko stebėti tos katalikiškosios organizacijos veiklą, reikia tik pasidžiaugti jų taip gražiais Bažnyčios ir Tėvynės dirvoje suveiktais darbais, širdingai padėkoti visų

nepatirtą pažėninimą ir sudarė labai pavojingą precedentą santykiuose su nepatinkimais kaimynais.

Paprastos minios demonstracijose labiausia kaltino p. Lorzaitį, užsienio reikalų ministrą. Bet gerai nusimanę užsienių politikos užkulisiuose žmonės nei nemanė p. Lorzaitį kaltinti, nes žinojo, kad santykiai su Lenkija iki pakutinio konflikto dar nebuvo jo rankose.

Skandūs įvykiai atvėrė akis ir tautininkų nemažai daliai ir jų tarpe pasigirdo ligšiol negirdimi tonai: už konsolidaciją ir koaliciją. Tokios koalicijos reikalaujama ne iš karo baimės: rodosi, kad taika Nemuno baseine net kiek sustiprėjo, tačiau lietuvių tautai kovos ir konkurencijos sąlygos vis dėlto pasunkėjo ir labai reiktų įkinkyti valstybės darbų vadovybėn pačius išmintingiausius visų grupių žmones.

4. Ateities perspektyvos

Vienybės (ne vienodumo) pasigenda visa Lietuva. Pasigenda dėlto, kad mato tautininkus labai pavargusius, išsisėmusius ir įkirėjusius per daug kieta ir neteisingu režimu. O kitoms tautos grupėms per paskutinį dešimtmetį priaugo net labai išlavintų europinio masto žmonių, jaunų, energingų ir tolerančių, kurie turi didelio pasitikėjimo tautoje. Tokiu paikiu priaugliu, kurio svorį visi Kaune pripažįsta, gali pasidžiaugti ypač katalikai.

Aklai uždaryta demarklinija tikrai dusino šiaurinius Lenkijos pakraščius. Normalaus susisiekimo Lenkija labai norėjo. Tinkamesniu laiku vedant derybas Lietuvai būt išsiderėjusi sau porą apkrėčių, kur daugiausia lietuvių gyvena, o tai (proporcionaliai) būtų toks pat mižiniškas laimėjimas, kaip Vokietijai Austrija, nes Lietuvos teritorija ir gyventojai būtų padidėję apie 10 nuoš. Prieš 1927 m. lietuviai turėjo Vilniaus kraštą apie 300 mokyklų ir arti 40,000 organizuotų žmonių, stiprią spaudą. Dabar beveik nieko nebeturi. Laisvose derybose Lietuvai tikrai būt pavykę gervą dalį likviduotų įstaigų vėl atgaivinti, o dabar jau visai kitos šnekos: do ut des (daodu kad ir tu duotumei).

(Bus daugiau)

- Danijos sostinėje Kopenhagoje įvyksta Baltijos valstybių jaunųjų ūkininkų ratelių atstovų konferencija. Joje dalyvauija Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, švedijos, Norvegijos ir Danijos jaunųjų ūkininkų atstovai. Konferencija aptars jaunųjų ūkininkų organizacinius ir švietimo klausimus.

- Berlyne prasidėjo Lietuvos - Vokietijos prekybos tarp šių valstybių prekybiams reikalams tiksliau sutvarkyti bei praplėsti.

SENOVĖS DIENOS LIETUVOJE

Prieš kelis metus Lietuvoje buvo pradėtos ruošti vadinamosios Senovės Dienos, kurios dabar jau yra virtusios tradicinėmis. Vasarą kiekvieną šventadienį Lietuvoje čia vienur, čia kitur yra ruošiamos Senovės Dienos arba kitokios iškilnės.

Senovės Dienos turi didelės tautinės ir kultūrinės reikšmės. Lietuva šiandien dar kupina didžiosios tautinės kultūros turtų. Ypač daug tokių turtų turi tolimosios Lietuvos provincijos vietos. Tačiau tie senosios mūsų tautinės kultūros turtai yra lyg ir paslėpti ir sunkiai plačiau visuomenei prieinami. Anksčiau jie kiek labiau tebuvo prieinami tik mūsų praėities tyrinėtojams, mokslininkams, muziejininkams, tautosakininkams etc. Dabar Senovės Dienos tuos gražuosius mūsų tautinės kultūros turtus padarė prieinamus platesnei visuomenei. Juk Senovės Dienos — tai tos apylinkės, kurioje jos ruošiamos, senosios lietuvių tautinės kultūros vertybių iškėlimas ir parodymas platesnei visuomenei. Pirmiausia reikia pažymėti, kad ruošiamose Senovės Dienose plačiai yra atvaizduojami vietos apylinkės tautiniai papročiai. Lietuvių tauta turi daug gražių savo tautinių papročių. Iš visų lietuvių tautinių papročių patys gražiausi yra vestuvių papročiai. Kiekviena Lietuvos provincija turi savus vestuvių papročius, kurie daugiau ar mažiau skiriasi nuo kitų Lietuvos provincijų vestuvių papročių. Per Senovės Dienas dažniausiai ir yra vaizduojami tos vietos, kurioje ruošiamas Senovės Diena, vestuvių papročiai. Vestuvių papročius vaizduoja patys kaimiečiai, ir juos vaizduoja tokie, kokie iš tikrųjų jie seniau buvo. Todėl tokių vestuvių papročių įdomu pažūrėti ne tik visuomenei ir iš Kauno atvykusiesiems aukštiesiems svečiams, bet taip pat ir mokslininkams, tautosakininkams. Vestuvių papročiai yra vaizduojami vaidily (artistų), apsirengusių senaisiais tautiniais rūbais. Senaisiais tautiniais rūbais yra apsirengusios ne tik moterys, bet ir vyrai. Per Senovės Dienas senosios kaimo dainininkės ir jaunuomenė padainuoja senųjų liaudies dainų. Be to, per Senovės Dienas yra parodoma ir įvairių senosios Lietuvos buities vaizdų: kaip seniau lietuviai dirbdavo, linksmindavosi ir t.t.

Seniau lietuvių tautiniai papročiai sulenkėjusios Lietuvos šviesuomenės ir net sulenkėjusių dvasininkų būdavo visai niekinami. Todėl mūsų kaimiečiai, o ypač jaunuomenė seniau su savo tautiniais papročiais viešai vengdavo rodytis. Ir tatai buvo viena iš svarbiausių priežasčių, kodėl prieš karą mūsų gražieji tautiniai papročiai taip smarkiai pradėjo nykti. Dabar per Senovės Dienas, rodome mūsų tautiniai papročiai aukštųjų svečių ir šviesuomenės yra džiaugsmingai sutinkami. Kai miečiai pamato, kad dabartinė Lietuvos šviesuomenė savo tautinius papročius myli ir gerbia. Ir reikia manyti, kad toji meilė ir pagarba seniesiems mūsų tautos papročiams padės jiems vėl atgyti ir visu savo grožiu suspindėti Lietuvos padangėje. Branginimas ir gerbimas savo tautinių papročių ugdo ir stiprina tautinę sąmonę.

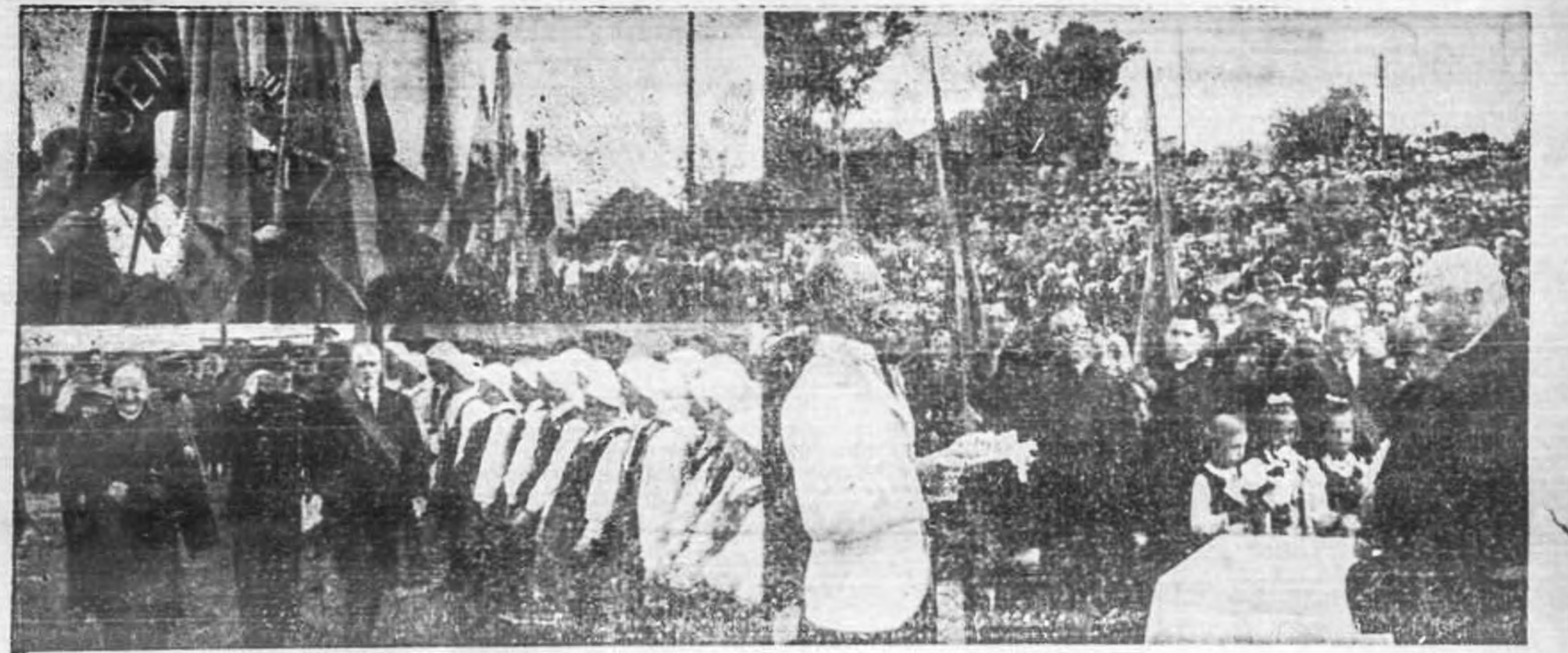
Senovės Dienose taip pat yra ruošiamos ir senienų bei liaudies meno parodos. Senienų parodose yra atvaizduojama senovės lietuvių darbo įrankiai, baldai, namų apyvokos rakandai ir, aplanai sakant, visa ta aplinka, kurioje senieji lietuviai gyveno. Liaudies meno parodose vaizduojamas vietos apylinkės lietuvių liaudies menas: audiniai, mezginiai, neriniai, medžio drožiniai, senieji tautiški rūbai ir kt. Liaudies meno parodose ypač krinta į akį didelis lietuvių darbštumas, sumanumas ir meninė nuovoka. Iš tų parodų daug sau ekspozicijų išsirenka ir Lietuvos muziejai. Senovės Dienose dalyvauja aukštieji vyriausybės nariai, ir tokių jų dalyvavimas labiau juos suartina su kaimo žmonėmis. Jie patys turi progos išgirsti vietos žmonių įvairių pageidavimų.

— Darbo rūmai atidavė rangovni statyti savo namus. Sutarėta, kad pagal paruoštą projektą, rangovas keturių aukštų rūmus pastatys už milijoną litų.

Šimet keturių metų pradžios mokyklas baigė 30,000 mokinių ir šešių metų mokyklas 4000 mokinių. Visiems šiais mokyklais baigusiesiems mokiniams Nepriklausomybės sukaktuvio atminčiai švietimo Ministerija duoda dovanų knygą "Jaunoji Lietuva", kuria parašė rašytojas — poetas Kazys Binckis.

Kariuomenės ir visuomenės dešimties dienos iškilnės Kupiškėje. Į iškilnes buvo suplanę keliasdešimt tūkstančių kupiškėnų ir buvo atvykę daug aukštųjų svečių iš Kauno. Jaunos tautiškuose drabužiuose kupiškietės (apačioje), o viena gimnazistė įteikia kariui padovanotą šautuvą (viduryje), mamos kupiškėnų ūkininkų (dešinėje) aukštai ir kupiškėnų senės traukia senas dainas (dešinėje apačioje).

Senovės Diena Geirijuose, Alytaus apskrityje. Kairėje — viršuje iškilnėse išsiriikiavusios įvairių organizacijų vėliavos, apačioje — iškilmingai susitikimas ministras pirmininkas kun. Vladas Mironas. Dešinėje ministrų pirmininką sveikina vabėliai — viršaitis.

LIETUVOJE STEIGIAMAS IR ORO MUZIEJUS

KAUNAS. — Oro muzieju- mi vadinamas toks muziejus, kuriame rodomieji dalykai nėra sudėti uždaroje patalpose, bet atvirame ore. Tokiam muziejuje svarbiausi eksponatai būna įvairūs charakteringieji pastatai: gyvenamosios trobos, tvartai, klėty, pirtys ir kiti. Oro muziejus vaizduos, kaip lietuvių seniau gyventa. Tai gi jame bus suvežti įvairūs trobės ir su visais įrenginiais. Trobesiuose bus surinkti visi namų apyvokos ir rūkio padargai. Tokio muziejaus lankytojas galės vaizdžiai pamatyti kokiose sąlygose ir kaip gyveno mūsų senoliai.

Dabar, kai įvykdyta žemės reforma, kai kaimai baigiami skirstyti vienkiemiais ir kai eina naujoviška statyba, Lietuva sparčiai keičia savo išvaizdą. Senieji pastatai, padargai bei įrankiai baigiami nykti. Todėl rūpinamasi oro muziejuje palikti senosios Lietuvos kampelį.

Prieš keletą metų oro muziejaus steigimu pradėjo rūpintis žemės ūkio Rūmai. Jie jau buvo nupirkę keletą senovišky pastatų, surinko gana daug padargų. Bet vėliau pamatė, kad jiems tas darbas sunkiai įveikiamas. Todėl dabar šį reikalą perėmė Vyta-

to Didžiojo Universitetas, o žemės ūkio Rūmai universitetui tikrai talkininkaus.

Universiteto senatas oro muziejaus reikalais rūpinis pavadė prof. Zemaičiui ir inž. A. Graurogūnui. Jiedu paruošė ir įteikė švietimo ministeriui memorandumą, kuriame nurodo, kad oro muziejaus steigimas yra svarbiu reikiu, pedagoginiu, istoriniu ir architektūriniu atžvilgiais, kad yra būtinas reikalas išsaugoti Lietuvos praėities būdinguosius pastatus, padargus bei namų apyvokos reikmenis.

Oro muziejui vieta esanti geriausia. Botanikos sodas, kuriame užkima labai didelį žemės plotą. Tai gi turėtų vienoje vie-

toje sutilpti botanikos, sodas ir oro muziejus. Tokiu atveju oro muziejus turėtų gražių įvairios augmenijos aplinkumą, ir jo įsteigimas nepareikalautų daug lėšų. Švietimo ministerija oro muziejatę steigimui pritaranti ir skirsianti šiam reikalui lėšų. Todėl laukiama, kad neilgai trukus bus pradėtas steigti Lietuvos oro muziejus.

— Ministerij Taryba patvirtino pašto valdybos su viena anglų firma sudarytą sutartį, pagal kurią anglai patieks įrengimus Kauno telefono tinklui praplėsti iki 10,000 abonentų. Iki šiol buvo telefono stoties tinklas iki 7,500 abonentų.

— Birželio 20 dieną atskrido į Kauną šeši lenkų orinio susisiekimo atstovai baigti derybas apie įvedimą tarp Lietuvos ir Lenkijos orinio susisiekimo ir oro pašto.

— Rygoje Baltijos savaitės metu įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos vaistininkų kongresas. Kongresas įsteigė šių kraštų vaistininkų sąjungą.

— Tarp Šaulių ir Kauno ateinančiais metais bus pradėtas tiesti naujas plentas. Šiomet bus užbaigtas plentas tarp Kauno ir Klaipėdos.

BUICK PONTIAC

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ

Milda Auto Sales

806 West 31st St. Phone VICTory 1696

THE GOOFUS FAMILY

KLAUSYKITĖS

nuolatinių ir labai įdomių, Povilo ŠALTIMIERO RADIO PROGRAMŲ IS STOTIES WHFC (1420 K.)

Šeštadieniai —
Penktadieniai —
Sekmdieniais —

Nuo 7 iki 8 v. v.

NAUJI PRASIMANYMAI APIE KLAIPEDA

Danijoje, Švedijoje ir kai kur kitur laikraščiai paskelbė būk iš Varšuvos gautas pranešimas, kad Lenkija gaudanti Lietuvoje laisvą uostą. Pranešime kalbama, būk tarp Lietuvos ir Lenkijos pasiektas susitarimas įrengti Klaipėdoje didelį lenkų uostą, kuris ypač būsiąs naudojamas lenkų miško eksportui.

Lietuvos telegramų agentūra (Elta) praneša, kad šitokios žinios neturi jokio pagrindo, kad tai yra grynas prasimanymas, matyt, iš Varšuvos kai kuriais sumetimais leistas. Jokių panašių derybų ir susitarimų Lietuva su Lenkija nėra turėjusi ir neturi. Po diplomatinio santykių užmezgimo, Klaipėdos uostas Lenkijai yra atviras naudotis tokiais pat sąlygomis, kaip ir kitoms valstybėms.

Čia galima pastebėti, kad jau pats prasimanymas pranešimas nepasižymi dideliu gudrumu. Pavyzdžiui, kaip galima įrengti uoste uostą. Be to, Klaipėda nėra didelis uostas, o jame turis būti įrengtas lenkų uostas. Toliau, sakoma, kad uostas ypač tarnausis lenkų miško eksportui. Miško eksportui nėra reikalingas koks nors lenkų uosto įrengimas. Lenkų miško eksportą visai lengvai aptarnaus tas pats Klaipėdos uostas.

Anksčiau buvo skelbta nepagrįstų gandų, esą lenkai gausią vietos Klaipėdoje savo kariškiams laivams laikyti. Paskui vėl, kad iš viso Klaipėdą paimsią lenkai, jiems iš to pasiekti padėsia vokiečiai, o už tai Lenkija atsiskaisinti nuo Daniigo koridoriaus, kuris, lenkų valdomas, atskiria Rytprūsius nuo Vokietijos. Gal kai kieno galvoje ir gema panašios mintys, bet jos neturi tikrovėje pagrindo.

Zinoma, lenkams praverstų Klaipėdos uostas. Tačiau tas uostas yra gana toli nuo centro Lenkijos ir jis pasiekiamas tikrai per Lietuvos žemę. Dabar gi, po susitarimų tarp Lietuvos ir Lenkijos, Klaipėdos uostas pakankamai gaus lenkų miško plukdytą Nemunu iš šiaurės rytų sričių. Bendrai, Klaipėdos uostas negali patenkinti visus lenkų valstybės reikalus. Lenkai turi Baltijos pajūrį savo lėšomis ir jėgomis pastatyti ir išugdyti Gdynės uostą. Pro Gdynės uostą įteka į Baltijos jūrą didžiausia Lenkijos upė Vysla; be to, tas uostas sujungtas su Lenkijos centru nauja geležinkelio. Gdynės uosto statybai ir su juo susisiekimui lenkai yra įdėję labai dideles sumas pinigų, kurių žymią dalį pasiskolino Prancūzijoje. Be to, Gdynės naujasis miestas yra grynai lenkiškas, taip pat Danėigo koridoriuje dauguma gyventojų yra lenkai.

Dabar, kai lenkai turi išotbulintą Gdynės uostą ir kai jų reikalams dalinai galės patarnauti Klaipėdos uostas, Lenkija turi visai patenkinamą su Baltijos jūra junginį. Tačiau lenkai neturi visiškios ramybės dėl Gdynės uosto, nes Vokietija galutinai nėra aišsakiusi pretenzijų į Danėigo koridorių, per kurį Lenkija pasiekia savo vienintelį uostą Gdynę. Vokiečiai gi negali susigyventi su mintimi, kad Rytprūsiai amžinai liktų nuo Vokietijos atskirti lenkų valdomu koridoriu. Tiesa, Hitleris yra padaręs su Lenkija dešimtmėsiui nepuošimo sutartį ar dabar Vokietija viešai nekelia koridoriaus panaikinimo klausimą. Bet kas žino, kokie vėjai papūs netolimoj ateity?

Todėl tenka laukti, kad Lenkija artimiausiais metais stengsis įeiti su Lietuva į glaudesnius santykius, kad galėtų plačiai pasinaudoti ir Klaipėdos uostu. Lenkija jau seniai naudojasi Latvijoje Liepajos ir Rygos uostais, kurie lenkams pasiekiami ne sunkiau, kaip Klaipėda.

Taigi, jeigu lenkai ieškotų savo Gdynės uostui pavaduotojų, tai ji gal daugiau dėmesio kreiptų į Latvijos uostus, negu į Klaipėdos. Latvijos uostas Liepaja dar rusų laikais buvo gerai įrengtas ir paruoštas kariško laivyno reikalmis; dabar Liepaja yra visai apmiręs, tuščias uostas, ir nielai patarnautų lenkams. Tačiau nišku, kad Lenkija jokiū būdu geruoju neatsisakys nuo Gdynės uosto ir koridoriaus ir gera valia nels pas lietuvius ir latvius kamininkauti. Jeigu geruoju nepavyks susitarti su Vokietija, tai Lenkija stos į Vokietijos aršausių priešų eiles, ir gins visomis priemonėmis savo vienintelį uostą Gdynę, kaip Lietuva yra pasiryžusi ginti savo Klaipėdą.

Todėl apie uostų mainus arba uostų uostuose įrengimus negali būti kalbos, o jei tokios kalbos kyla, tai jos yra gryni prasimanymai.

Lietuvoje Paminėta J. Amerikos Valstybių Nepriklausomybės Šventė

KAUNAS. — Lietuvių Amerikiečių Draugija Kaune su ruošė platų Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybės šventės minėjimą. Iškilmingame posėdyje Kėro Muziejuje dalyvavo vyriausybės nariai, dalis kariuomenės dvasininkų ir daug visuomenės atstovų. Kalbas paskė draugijos pirmininkas Kaupas, Šviet. Vice Ministras Masiliūnas ir kun. Balkūnas.

Švedijos princesė Louise kalbasi su New Yorko majoru La Guardia.

Stalinas - Fašistų Karalius

Keistai skamba ar ne? Rusijos Stalinas fašistų karalius. Tačiau, protingai kalbant, taip tikrai yra. Pažiūrėkime.

Kas yra fašizmas? Kaip komunistai dirbtuvėse ar pralkabose kalba apie fašizmą? Jie sako: fašizmas yra žiauri diktatūra, toki tvarka, kurioje valdžia viską kontroliuoja, o žmonės neturi jokių teisių; fašizmo sistemoje niekas negali valdžios kritikuoti; darbininkai neturi teisės streikuoti ar reikalauti didesnio atlyginimo už savo darbą; fašizmo valdžioje žmonės yra laikomi vergais. Taip apie fašizmą kalbama ar ne? Taigi jei sutiksime su tais pasakymais apie fašizmą, tai turime sutikti, kad iš visų kraštų, Rusija yra labiausia fašistinė valstybė, nes joje yra žiauriausi diktatūra ir Stalinas, savo žiaurumu, pralenkė visus kitus diktatorius - fašistus, jis tikrai yra fašistų karalius.

Paklauskite komunistų, kas Rusijoje yra vyriausias valdovas? Jie gali išvardyti keletą kitų asmenų, bet turės pripažinti, kad Stalinas yra vyriausias vadas. Ir vėl paklauskite, kas Stalinas išrinko į tą vadovybės vietą? Pagal sovietų oficialų pasakelbimą, knygoje: "Handbook of the Soviet Union", pusl. 15. Rusijoje komunistų partija turi 1,872,000 narių. Rusijoje negali būti jokių partijų, kaip pavyzdžiui, demokratų ar respublikonų ar kitų, bet tik vieny komunistų partija. Stalinas aiškindamas naują konstituciją sako: "Nėra reikalo sovietų respublikoje turėti keletą partijų, reikia tik vienos partijos - komunistų". (New Soviet Constitution, International Publishers, pusl. 23).

Dabar, komunistų partija, kuri neturi nė dviejų milijonų narių yra oficialiai valdžios pripažinta; ir ta partija, paėmus valdžią į savo rankas, valdo 170 milijonų žmonių. Prieš komunistų partiją 170 milijonų gyventojų negali nežodžio ištarti, jei nori dar gyventi. Visi valdininkai, komisarai yra komunistų partijos nariai. Taigi, kada 170 milijonų žmonių neturi jokio balso, neturi jokių teisių, nei laisvės, tai ar ne baisiai žiauri diktatūra! Kas išrinko Stalimą į valdovų ar 170 milijonų gyventojų? Tiesa, balsavimai, rinkimai, buvo, bet padidiję, nes į valdžios vietą tebuvo paskirtas vienas kandidatas ir žmonės, ne iš laisvos valios, bet prievartos turėjo už tą vieną asmenį balsuoti.

Visų tai limant, turkne pripažinti, kad Rusija yra labiausia fašistinė šalis ir Stalinas saulis juokiasi iš tokių komstambiausius fašistas. T. D.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos futbolo valovybės nutarė įsteigti Baltijos taurės varžybas, kuriose kasmet dalyvaus ty kraštų futbolininkus geriausios jėgos.

Rygoje įvyko Baltijos miestų sąjungos konferenciją, kuri aptarė miestų tvarkymo ir kitas klausimus. Konferencijoje dalyvavo apie 1000 lietuvi, latvių ir estų atstovų.

Lenkų laikraščiai praneša, kad iš Varšuvos į Kauną Tautinės Olimpiados metu ruošias atvykti didelė lenkų studentų ir moksleivių sportininkų ekskursija. Lietuvos pasiuntinybė Varšuvoje jau davusi ekskursijai vykti į Lietuvą leidimą.

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS OPTOMETRICALLY AKIŲ SPECIALISTAS. 4712 SO. ASHLAND AVE. Phone Yards 1373

LIETUVIAI ADVOKATAI

JOSEPH J. GRISH LIETUVIS ADVOKATAS 4631 South Ashland Avenue Res. 6515 S. Rockwell Street Telephone: REPUBLIC 9723

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI 6322 So. Western Avenue VALANDOS: Padedi, Utarinks ir Keturge nuo 2 iki 9 val. vakare. Seredoj ir Pritarysi nuo 2 iki 6 v. v. Schabotj nuo 12 iki 6 v. v. Tel. Prospect 1018 Res. Tel. Republic 3047

IVAIRUS DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL OFISAS 4729 So. Ashland Ave. 2 lubos CHICAGO, ILL. Telefonas MIDWAY 2880 OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. MAURICE KAHN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994 Res.: Tel. PLANA 2400 VALANDOS: Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dienos

DR. J. SHINGLMAN 30 metų generalinės praktikos Dabar apsiribuoja praktikos krutinės, reumatizmo ir glandular treatment Office: 4690 W. 13th St. Cicero, Illinois Valandos: 10-12 ryte; 2-4 ir 7-8 vak.

Res. 1924 So. 49th Court Tel. Cicero 3656

SKAITYKITE VIEN KATA LIKISKUS LAIKRABČIUS

Naudokitės patarnavimu ty daktarų, dantistų, advokatų ir biznierių, kurių skelbimus matote jūsy dienraštyje DRAUGE.

Darbo Būmai pradėjo rūpintis atostogaujančiais darbininkais. Norėdami pasiginti ir palengvinti darbininkams atostomas, Būmai numato suruošti gražiose, sveikose vietose darbininkų vasarotojų stovyklas palapinėse.

Sv. Kazimiero Sesery Kongregacijos Mergaičių gimnazija iškilmingai minėjo 15 metų sukaktuves nuo savo įsikūrimo. Buvo suvažiavusios vienos ty gimnaziją baigusios mokinės.

RAY F. SCHUSTER AUTORIZUOTAS DEALERIS 3704 So. Western Avenue prie Archer Vartotų Automobilių Bargenai

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2158 W. Cermak Road Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare Ketvergis pagal sutartį 2305 So. Leavitt St. Tel. CANAL 6402

DR. P. ATKOČIUNAS

DENTISTAS išvyko Lietuvon aplankyti senų tėvelių. Sugrįš Rugsėčio-August mėnesyje.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. G. J. SVENCISKAS DANTISTAS 4300 So. Fairfield Avenue OFISO VALANDOS: 10 val. ryto iki 9 val. vakaro Sekundieniais ir Trečdieniais pagal sutartį.

DR. A. P. STULGA

DANTŲ GYDYTOJAS 3259 S. Halsted Street CHICAGO, ILL. Office Hours 2 to 4 and 7 to 9 P.M. Sundays by Appointment

DR. STRIKOL'S

PHYSICIAN and SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Office Telef. BOULEVARD 7820 Namų Telef. PROSPECT 1550

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. REZIDENCIJA 6631 S. California Ave. Telefonas REPUBLIC 7868

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Chicago Nedėlioms ir Trečdieniais pagal sutartį.

DR. A. J. SHIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas 4300 S. Fairfield Ave. Tel. LaPayette 8018 VALANDOS: 2-4 popiet - 7-8 vakare Trečdieniais ir Sekundieniais pagal sutartį.

Telefonas Hemlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2415 W. Marquette Rd. Ofiso valandos: 10-12 val. ryto 2-4 ir 6-8 val. vakaro Trečdieniais ir Sekundieniais Susitarus

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIRGINIA 1116 4670 Archer Ave. Valandos: 1-3 ir 7-8 Kasdien išskyrus Seredj, Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį. Sekundienj susitarus Biršėlio, Liepos ir Rugsėčio mėnesiais nebūs valandų popiet, bet nuo 10-12 val. ryto.

Res. 6658 So. Talman Ave. Res. Tel. GEORVILL 9617 Office Tel. HEMLOCK 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2423 W. Marquette Road Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketv. ir Nedėliomis susitarus Subaloms Cieserj 1446 So. 49th St. Nuo 6 iki 9 val. vak.

Ofiso Tel. VIRGINIA 6036 Excidentijos Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m. Residencija 8939 So. Claremont Ave. Valandos 9-18 A. M. Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANAL 9287 Res. PROSPECT 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Residencija: 6600 So. Artesian Ave. VALANDOS: 11 ryto iki 3 popiet 6 iki 8 val. vakaro

Tel. YARDS 2246

DR. G. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį

Tel. Yards 5921 Res.: KENWOOD 6107

DR. A. J. BERTASH

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30 756 West 35th Street Chicago's Istorijj Sv. Kryžius ligoninė, kaip jį pripažino American Medical Association ir American College of Surgeons, yra Glauz A. ršimas. Tai yra, sukūlimas Amerikos medicalinis autoritetas mūsų šiuolaikio priekšty prie geriausią Amerikos ligoninių. Beikale nurodėkėte jus patarnavimui, 2700 W. 69th St., tel. HEMLOCK 6706

— "Tai yra didelė dorybė mokėti kovoti su laime ir didžiausia laimė — nepasiduoti laimės geidulimui". Sv. Augustinas

AMERICA'S LEADER AT 4 for 10 PROBAR BLADES

Nėra Stipresnės Įstaigos Del TAUPYMO TURTAS VIRŠ \$2,500,000.00 Atsargos Kapitalas (reserve) \$190,000.00 KIEKVIENO ASMENS PINIGAI Apdrausti iki \$5,000.00 Taupytojams IŠMOKAM DIVIDENTO 4% Duodam paskolas ant saugijų pirmų morgičių. STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO JUSTIN MACKIEWICZ, Pres. 2324 SOUTH LEAVITT STREET Phone CANAL 1678-9 CHICAGO, ILL.

PIRMOJO A. L. R. K. PARAPIJŲ CHORŲ SAJUNGOS SEIMO IR DAINŲ SVENTĖS PROGA

Chorų Sąjunga, kaip kultūrinė organizacija, tarpe kitų kultūrinės srities darbų, kreipia ypatingą dėmesį į mūsų lietuvišką dainą ir tikrąjį bažnytinį giedojimą.

Jei organizacijos gyvavimo pradžioje mums tenka kreipti daugiau dėmesio į patį organizavimo darbą ir mūsų idėjų propagavimą, tai, laikui bėgant, kada chorų organizacija reikiama sutvirtės, sustiprės, mes galėsime atkreipti daugiau dėmesio ir į kultūrinę veiklą. Tą darbą dirbdami, mes skelbsime chorams konkursus, rengsime "Dainų Sventes", vien tik šiais metais mes išleidžiame chorams ir mokykloms dvibalsinį giesmyną suvirš 130 giesmių, kurių bus atspausdinta keletas tūkstančių egzempliorių ir bus išsiuntinėta į mūsų chorų plačiausias provincijas. Mes siekiame, kad mūsų jaunimas būtų prakildus ir lietuviškas, kad mūsų giedojimai, kaip bažnyčioje, taip ir dainoje, būtų tobulėsi, bet dar labiau mes rūpinamės pagerinti mūsų dvasių. Mėnas visose savo formose, ar tai būtų tautodailė, ar vaidyba, ar, pagaliau, daina yra tas akstimas, kuris tobulina sielą. Mūsų tauta garsis savo dainomis, bet pokarišiais laikais, gal būt, į mūsų gražių lietuviškų dainų tarpą įsibrovė svetimų gaidų.

ir apvalyti jų nuo svetimųjų prierašų.

Vakar Chorų Sąjunga pirmą kartą pasirodė viešai savo masine daina. Tai pirmas mūsų žingsnis ir nežinant, ar jis buvo pakankamai tvirtas, ar lėtesnis, tuo keliu mes žygiuosime nuolat didėjančiu tempu: mūsų tikslas — paversti visą jaunimą dainuojančiu ir per dainą stiprinti lietuvių dvasią, ugdyti tėvynės meilę ir kurti kilnią asmenybę. Su šiais mintimis mes pradėsime dainos barą.

Tad, valio jaunime, valio chorvedžiai.

Justas Kudirka

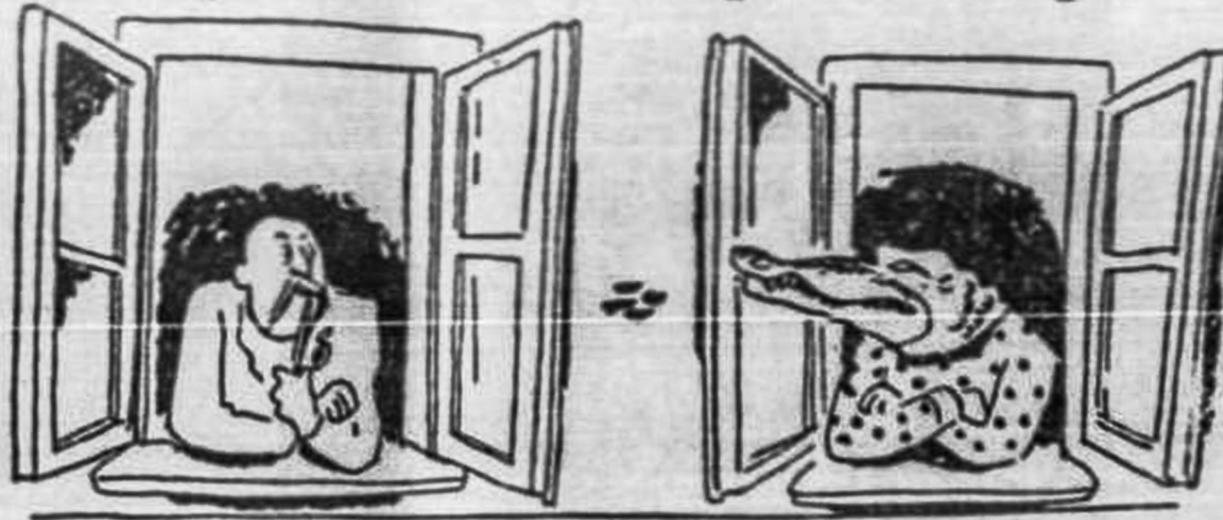
Išvyko Atostogų

BRIDGEPORT. — Felicija Nausėdaitė kartu su savo mokyklos drauge Ona Grigonyte - Thorp ir jos vyrų inžinieriu Alf Thorp išvyko atostogų į t. v. North Woods, Wis. (Mason Lake resort). Toji vieta lankoma daugelio vasarotojų dėl jos ypatingos grožės ir pušynų, pamašiu Lietuvos miškams. Jauni atostogautojai išvyko nauju Torpų parkardu. Linkime malonių atostogų ir laimingai sugrįžti.

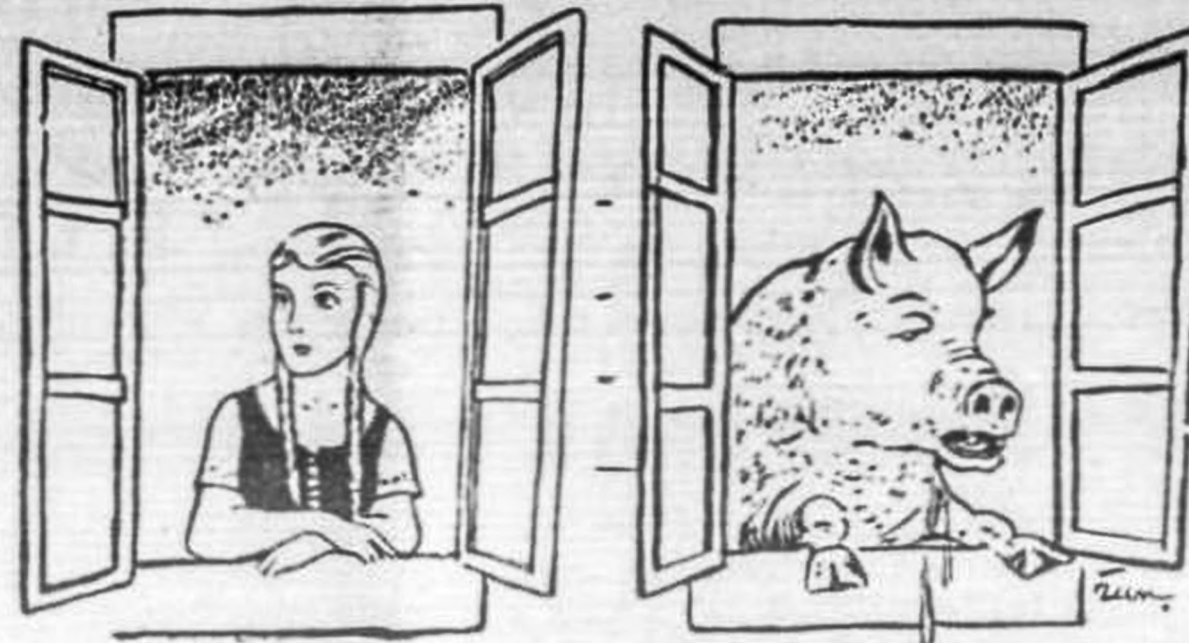
— Ypatingai stengiasi žmonių veiksmas nei pajaukti, nei dėl jų nuliūsti, nei jų neapkęsti, bet juos suprasti.

Spinoza

Kaip šaukia, taip atsiliepia

Ilustrowany Kuryer Codzienny savo 150 Nr. skiltyse patalpino šitokį piešinį su parašu (verčiame lietuviškai): „Kaimynas lietuviškai bus „kajman“ — krokodilas“. Taip laikraštis vaizduoja lietuvišką kaimyną...

Kuntaplio karikatūristas St. Žukas pietų kaimyną įsivaizduoja truputį kitaip. Parašą jis deda tokį: „Kiaulystė lenkiškai bus swinstwo, gi kas tas svinstvas daro bus kiaulė, o ne kaimynas.

ŽINIOS IŠ WAUKEGANO

Dar vienas naujas spalvotas langas "Sv. Seimynos", įdėtas Sv. Baltramiejaus bažnyčioje. Tai auka Seimyniško Klubo, kuris susideda iš šešių seimynų, būtent: P. Rumšas, V. Spoko, J. Dočiaus, K. Vosylius, P. Bujanusko ir T. Karašausko. Šis klubas sykių į mėnesį susėina tarp savęs pasilinksinti ir nuo tų vakarų ankoja bažnyčiai. Gražus pavyzdys.

A. Jankauskas, Sv. Juozapo draugijos pirmininkas su savo šeima išvyko atostogoms į vakarinę dalį Wisconsin val. Žada aplankyti žymesnes toj apylinkėj vietas.

Sv. Baltramiejaus draugijos posm. sus-me nutarta patalpinti, pamąnyti kai kuriuos konstitucijos straipsnius ir atspausdinti 200 naujų konstitucijų. Darbą pavesti "Draugo" spausdinti.

Valstijos adv. Chas. E. Mason šaukia atgal kovo mėnesio grand jury, kad apkaltintus streikuojančius Chicago Hardware Foundry darbininkus, kurie, nepaisant korto įsakymo, neleidžia norinėms grįžti į darbą. Enrikas

SKAITYKITE VIEN KATALIKISKUS LAIKRAŠCIUS

Veikėjai Petračiai Wisconsin

Jurgis ir Cecilija Petračiai su sūnumi, marčia ir jų vaikučiais, taipgi automobiliu išvyko į Sheboygan, Wis. ir lankė apylinkės miestelius ir ūkininkus, kurių tarpe turi daug giminių. Taipgi aplankė ir savo vedusią dukterį Eleną ir jos vyrą gyvenančius Sheboygan, Wis. Abu Petračiai yra lymūs veikėjai. C. Petraitiene ypač daug darbuojas AIRD, yra amžina narė ir ilgų metų dosni veikėja toj organizacijoj. RAP.

Kaunas Ruošias Ir Puošias Olimpijadai

KAUNAS. — Pirmoji Lietuvos tautinė Olimpijada, kuri įvyks liepos mėn. 17 — 31

MID-CITY TYPEWRITER EXCHANGE

415 N. State Street, Tel. DELaware 1843-4 CHICAGO

Porkam, parduodam, mainom ir taisom rašomas mašinėles ir adding mašinėles.

Kainos žemos — Mandagus Patarnavimas. Lietuvis — Juozapas Pauli patarnaus jums.

Moderniškai apginkluotas Chicago policijos automobilis.

dienomis, žada sutraukti į Kauną keliasdešimtis tūkstančių svečių — Lietuvos ir užsienių. Nedidžiausiam Kauno miestui tai bus didelis svečių skaičius. Todėl iš anksto ruošias olimpijadai ne tik sportininkai, bet ir namų savininkai.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS

Tel. Prospect 0745-0746 Incorporated 5931-33 So. Ashland Ave. Wholesale Only Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importą Valstybinę Degtinę. Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Lietuvisai pp. P. ir M. Deimidas, Savininkai.

Klaudykite PALANDECH'S TRAVEL BUREAU

Folklore Radio Program Every Sunday from 1 to 2 P. M. Station WWAE — 1200 kilocycles

MID-CITY TYPEWRITER EXCHANGE

415 N. State Street, Tel. DELaware 1843-4 CHICAGO

SKOLINAM PINIGUS

ant Firmų Mergičių Chicagoje ir apylinkėse nuo 5 iki 15 metų. SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION of Chicago. 2202 W. CERMACK RD. Canal 8887

ninkai, prekybininkai, pramoninkai ir kiti. Nauji namai paskubomis baigiami statyti, senesni namai ir butai remontuojami. Pramonės įmonės ruošia reklamines parodėles, prekybininkai stengiasi apsirūpinti prekėmis ir geriausiai aptarnauti pirkėjus. Vienas prekybininkas baigia statyti modernų viešbutį, kitas restauracininkas ruošias įtaisyti amerikonišką valgyklą, kurioje būsią patiekiami tokie pat valgiai, kaip Amerikoje...

Olimpijadoms komiteto kvietimui daugelis Kauno gyventojų apsiėmė Olimpijadoms metu savo butus ar kambarius perleisti iš svetur atvykusiems svečiams, nes viešbutuose kambarių neužteks.

Visų šakų sportininkai uoliausiai ruošias olimpijadai, nes kiekvienas nori pasižymėti, nori užimti garbingesnę vietą Amerikiečiai lietuviai, kurie iki šiol yra jau atvykę aplankyti savo Tėvynę žiuo tarpu yra išsiskaidę po visą kraštą pas gimines, pažįstamus svečiuojasi ar šiaip susipažįsta su Lietuvos įdomybėmis. Olimpijadoms metu visi amerikiečiai lietuviai suvažiuos į Kauną ir Kliaipėdą, kur stebės olimpijadoms sportines varžybas bei iškilmes.

CLASSIFIED

PAIDAVIMUI NAMAS Drieji aukštų mūrinių namas. Vieta puiki. Įrengtas. Geras patalvų geras uždaryb. Atsiskirti. Užsienio gerai išlaikytas. Parduos už \$1500. Atsiskirti: P. Urbanavicius, 2702 W. 24th Place.

REIKALINGI PAIDAVIMAI Kolonialist keli patyrę degtinės pardavėjai. Geras patalvų geras uždaryb. Atsiskirti. Užsienio gerai išlaikytas. Parduos už \$1500. Atsiskirti: P. Urbanavicius, 2702 W. 24th Place.

PAIEŠKOJIMAS Paldieku Jonaso ar Barbaros Budgino, nes turia svarbų reikalą su juo. S. M. KUDAS, 718 West 18th St., Chicago, Ill.

NORGAILAI ULAIKYS "FURNISHED ROOMS BRIGHTON PARKE 181 paviršny namas. Kambariai su visais patogumais ir šiluma. Atsiskirti. Užsienio gerai išlaikytas. Parduos už \$1500. Atsiskirti: P. Urbanavicius, 2702 W. 24th Place.

RHEUMATISM

Pain—Agony Starts To Leave in 24 Hours Happy Days Ahead for You Think of it—how this old world does make progress—now comes a prescription which is known to pharmacists as Allersu and within 48 hours after you start to take this swift acting formula pain, agony and inflammation caused by excess uric acid has started to depart. Allersu does just what this notice says it will do—it is guaranteed. You can get one generous bottle at leading drugstores everywhere for 35 cents and if it doesn't bring the joyous relief you expect—your money will be heartily returned.

ARE YOU SUFFERING FROM EYE STRAIN

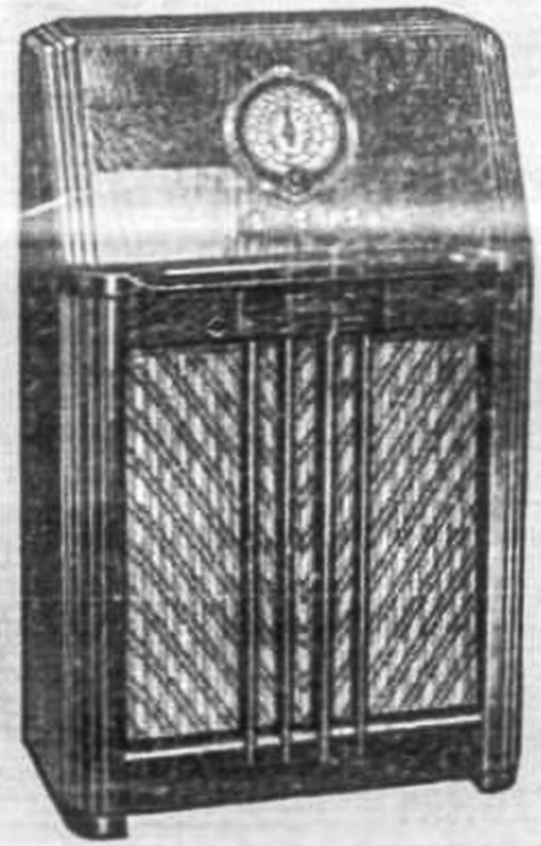
due to dust, sun, light, glare, driving, movies, reading, etc. Do your eyes burn—feel tired, uncomfortable? Try Murine. It contains 7 helpful ingredients which cleanse and clear eyes reddened from fatigue—make your eyes feel clean, fresh, alive! Much more effective than hair acid. Send for trial bottle. Mail 10c (stamp or coin) with your name and address to The Murine Co., Dept. MF, Chicago, Ill.

UNIVERSAL RESTAURANT

Moderniškasis ir Patogusis Valgykla Bridgeporte 750 W. 31st Street A. A. NORKUS savininkas Tel. Victory 9670

Vasarinis Rakandų Išpardavimas

Matracai, Springsai, Lovos, Karpetai, Komodės, Miegamo Kambario Setai, Elektrinės Ledaunės, Skalbiama Mašinos. Sutaupykite daug, dabar pirkdami.

Nauja Radio verta \$100.00, už \$50.00 ir jūsų seną radio mainais. Elektrinės Ledaunės: General Electric, Norge, — sutaupykite iki \$60.00.

Skalbiama Mašinos, vertės \$70.00, po \$39.50

Jos. F. Budrik Inc., 3409 - 3417 So. Halsted St. Nauji Telefono numeriai: YARDS 3088-9 ir 2151.